

**2014.gada 7.februāra Latvijas Lauku attīstības programmas
2007. - 2013.gadam (turpmāk – LAP 2007.-2013) uzraudzības komitejas sēdes un
Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam (turpmāk – LAP 2014.-2020) Pagaidu
uzraudzības komitejas sēdes
Protokols**

Vieta: „Līčiši” Tomes pagasts, Ķeguma novads
Sēdes sākums: 11:00

Sēdes dalībnieki:

Komitejas locekļi ar balsis tiesībām:

Nr.p.k.	Institūcijas nosaukums, Komitejas locekļa ieņemamais amats	Vārds, Uzvārds
1.	Zemkopības ministrijas (turpmāk – ZM) Valsts sekretāra vietnieks – Komitejas priekšsēdētājs	Aivars Lapiņš
2.	ZM Lauku attīstības atbalsta departamenta (turpmāk – LAAD) direktore – Komitejas priekšsēdētāja vietniece	Liene Jansone
3.	Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta direktors	Andris Grundulis
4.	LAD direktora vietnieks	Indulis Āboliņš
5.	Valsts meža dienesta (turpmāk – VMD) Mežu resursu pārvaldības departamenta direktore	Baiba Rotberga
6.	Latvijas Pašvaldību savienības (turpmāk – LPS) padomniece lauku attīstības jautājumos	Sniedze Sproģe
7.	Vidzemes plānošanas reģiona Administrācijas vadītāja	Guna Kalniņa-Priede
8.	Zemgales plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis	Aivars Okmanis
9.	Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis, Grobiņas novada domes priekšsēdētājs	Aivars Priedols
10.	Finanšu ministrijas Valsts sekretāra vietnieks	Armands Eberhards
11.	Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis	Gundars Važa
12.	Lauksaimnieku Organizāciju sadarbības padomes (turpmāk – LOSP) valdes priekšsēdētājs	Edgars Treiberģs
13.	Lauksaimnieku Organizāciju sadarbības padomes valdes priekšsēdētāja vietnieks	Armands Krauze
14.	Zemnieku Saeimas (turpmāk – ZSA) priekšsēdētājs	Juris Lazdiņš
15.	ZSA biroja vadītāja	Rita Ignāte
16.	Latvijas Dabas fonda (turpmāk – LDF) pārstāvis	Andrejs Briedis
17.	Latvijas Ornitoloģijas biedrības (turpmāk – LOB) padomes loceklis	Oskars Keišs
18.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) Dabas aizsardzības departamenta direktora vietniece	Ilona Mendziņa
19.	VARAM Reģionālās politikas departamenta direktors	Raivis Bremšmits

20.	VARAM Investīciju politikas departamenta direktore	Irina Ivaščenko
21.	Latvijas Meža īpašnieku biedrības (turpmāk – LMĪA) priekšsēdētājs	Arnis Muižnieks

Komitejas locekļi ar padomdevēja tiesībām:

22.	Vides konsultatīvās padomes pārstāve	Dace Kalniņa
23.	SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs	Mārtiņš Cimermanis
24.	Latvijas Lauku foruma (turpmāk – LLF) pārstāve	Līga Švānberga
25.	LLF pārstāvis	Valdis Kudiņš
26.	Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta (turpmāk – LVAEI) Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja	Elita Benga
27.	Eiropas Komisijas Lauku un lauku attīstības Ģenerāldirektorāta pārstāve	Signe Raikstiņa
28.	Eiropas Komisijas Lauku un lauku attīstības Ģenerāldirektorāta pārstāvis	Mario Milouchev
29.	Eiropas Komisijas Lauku un lauku attīstības Ģenerāldirektorāta pārstāvis	Horea-Silviu Todoran
30.	Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas (turpmāk – LLKA) izpilddirektore	Evija Gunika
31.	Pārresoru koordinācijas centra (turpmāk – PKC) vadītājs	Pēteris Vilks
32.	Pārresoru koordinācijas centra Attīstības plānošanas nodaļas konsultante	Dita Erna Sīle

Citi dalībnieki:

33.	Zemkopības ministrijas atašejs	Inese Pastare-Irbe
34.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vadītāja	Ineta Stabulniece
35.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vadītāja vietniece	Aiva Zvirbule
36.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vecākais referents	Andis Kozlovs
37.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vecākā referente	Ņina Rakstiņa
38.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vecākā referente	Jūlija Travina
39.	ZM LAAD Fondu uzraudzības un informācijas koordinācijas nodaļas vadītāja vietniece	Maruta Grīnberga
40.	ZM LAAD Valsts atbalsta plānošanas nodaļas vecākā referente	Diāna Urdziņa
41.	ZM Eiropas Savienības fondu finanšu vadības nodaļas vadītāja	Daina Siliņa
42.	ZM atašejs	Normunds Strūve
43.	ZM Iekšējā audita nodaļas vecākā referente	Unda Ūdre
44.	Lauku atbalsta dienesta ES Tiešo maksājumu departamenta direktors	Jānis Druva
45.	LVAEI Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas	Pēteris Lakovskis

	pētnieks	
46.	Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu Informācijas centra vadītāja	Dace Grīnberga
47.	Zemgales plānošanas reģiona izpilddirektors	Valdis Veips
48.	Latvijas pārtikas uzņēmumu federācijas (turpmāk - PUF) Padomes priekšsēdētāja	Ināra Šure
49.	Latvijas Statūtsabiedrību asociācijas (turpmāk - LSA) valdes priekšsēdētāja	Aija Balode
50.	Latvijas Jauno zemnieku kluba (turpmāk - JZK) priekšsēdētājs	Raitis Ungurs
51.	Biedrība Lauksaimnieku apvienība (turpmāk - LA)	Ivars Ādamsons
52.	LOSP valdes loceklis, Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas (turpmāk - LBLA) priekšsēdētājs	Gustavs Norkārklis
53.	Latvijas Zemnieku federācijas (turpmāk - LZF) valdes priekšsēdētāja	Agita Hauka
54.	LZF projektu vadītāja	Agnese Hauka

Nepiedalās:

55.	VARAM Vides aizsardzības departamenta vecākais eksperts	Rolands Bebris
56.	Finanšu ministrijas ES fondu stratēģijas departamenta direktors	Edgars Šadris
57.	Finanšu ministrijas ES fondu stratēģijas departamenta direktora vietnieks	Boriss Kņigins
58.	LAD direktore	Anna Helviga-Vītola
59.	LAD ES tiešo maksājumu departamenta direktora vietniece	Žanete Zaharova
60.	Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs	Ilmārs Meluškāns
61.	Ekonomikas ministrijas ES fondu ieviešanas departamenta direktora vietnieks	Edmunds Valantis
62.	Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas koordinācijas departamenta Politikas plānošanas nodaļas vadītāja	Ineta Kurzemniece
63.	Satiksmes ministrijas Sauszemes transporta departamenta Autosatiksmes nodaļas vecākais referents	Imants Kaupe
64.	Kultūras ministrijas ES fondu departamenta direktore	Sanita Rancāne
65.	Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte	Sanita Silova
66.	Latvijas Kokrūpniecības federācijas izpilddirektors	Kristaps Klauss

1. Sēdes atklāšana, darba kārtības apstiprināšana

(A.Lapiņš, M.Milouchev)

1.1. **Nolemj** apstiprināt Komitejas sēdes darba kārtību (1.pielikums).

1.2. Eiropas Komisijas pārstāvja M.Milouchev uzruna.

I. LAP 2007.-2013. ieviešana (LAP 2007-2013 Uzraudzības komitejas sēde)

2.1. Informācija par LAP ieviešanas progresu

(L.Jansone, A.Grundulis, A.Muižnieks)

- *A.Grundulis (LAD)* aicina pasākumam „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” samazināt virssaistības un palielināt projektu pamatsummas, lai sabalansētu virssaistības.
- *A.Muižnieks (LMĪB)* jaunaudžu kopšanas pasākums, ir labi ieviešams Latvijā, ja salīdzina ar pārējām ES dalībvalstīm. Kopto privāto jaunaudžu mežu skaits 2007.-2013.gadu periodā pārsniedza valsts mežu kopto apjomu. Aicina izsludināt vēl vienu kārtu pasākumam "Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana", neatbalstot instrumentu iegādi, finansējumu pārdalot no pasākuma „Priekšlaicīgā pensionēšanās”. Jāatbalsta tikai standarta izmaksas.

Nolemj:

- 2.1.1. pieņemt zināšanai ZM un LAD sniegto informāciju par LAP ieviešanas progresu (2.pielikums);
- 2.1.2. LAD un LMĪB rakstiski iesniegt ZM priekšlikumus par izmaiņām LAP;
- 2.1.3. Rakstiskajā procedūrā saskaņot LAD un LMĪB priekšlikumu.

II. LAP 2014.-2020.gadam (LAP 2014-2020 Pagaidu Uzraudzības komitejas sēde)

3.1. Informācija par LAP 2014-2020.gadam Uzraudzības komitejas sastāvu

(A.Lapiņš, V.Kudiņš, P.Vilks)

Nolemj:

- 3.1.1. **iekļaut plānotās LAP 2014-2020.gadam UK sastāvā LLKA, LSA, PUF, LBLA, JZK, LZP, LA, kā arī LLF un PKC pārstāvjus (3.pielikums).**

3.2. Informācija par LAP 2014.-2020.gadam sagatavošanas procesu

(I.Stabulniece)

Nolemj:

- 3.2.1. **pieņemt zināšanai ZM sagatavoto LAP 2014-2020.gadam projektu (4.pielikums).**

3.3. Informācija par Eiropas Komisijai iesniedzamo LAP 2014.-2020.gadam projektu: Lauku attīstības prioritātes, LAP indikatīvais finanšu plāns un izvēlētie pasākumi.

UK locekļu viedokļi un diskusijas par LAP 2014-2020 projektu:

a) Indikatori

(A.Eberhards, S.Sproģe)

- *A.Eberhards (FM)* informē par Partnerības līguma (PL) iesniegšanas progresu. PL ir sagatavots un iesniegts Eiropas Komisijai. Tas ir trešais partnerības līgums, kas jau ir iesniegts EK, pēc Francijas un Polijas. Nākamajā periodā lielākā uzmanība tiks veltīta

rādītājiem. Iepriekšējā periodā rādītāji bija ilustratīvi, nākamajā periodā rādītāji ir saistīti ar Izpildes rezervi, līdz ar to tie rūpīgi jāplāno.

- *S.Sproģe (LPS)* aicina, lai būtu līdzsvarota pieeja reģionālai attīstībai, noteikt rādītājus reģionu griezumā, lai varētu redzēt, ka izpildās līdzsvarota pieeja. Lielāks uzsvars būtu jāliek uz savstarpēju atbalsta koordināciju. Lūdz papildināt rādītājus Pamatpakalpojumiem ar rekonstruēto pašvaldību ceļu kopgarumu (km).

- *M.Cimermanis (LLKC)* vērs uzmanību uz sapulces nozīmīgumu, jo tiek lemts par nākamajiem 7 gadiem. Norāda, ka LLKC kopā ar LVAEI veikuši pētījumu par dažādiem lauku attīstības plānošanas scenārijiem, kas parādīja nodarbināto skaitu laukos, lauksaimniecībā. Ļoti strauji samazinās zemnieku saimniecību skaits - 10 000 gadā. Pašlaik reāli jāapzinās, ka šī tendence turpināsies, un jāpasaka skaidri, ka sasniegsim apmēram 20 000 saimniecību uz 2020.gadu un nodarbināto skaitu ne vairāk kā 37 000. Vienlaicīgi tiek uzdots jautājums pārstāvjiem no VARAM un PKC, kā tas sasaucas ar NAP reģionālās attīstības pamatnostādņem kopā, lauku telpu kā tādu. Jādomā par lauku telpas saglabāšanu.

b) Vides sadaļa

(R.Ignāte, A.Briedis, I.Āboliņš, A.Lapiņš, P.Lakovskis, G.Norkārklis)

- *R. Ignāte (ZS)* ja pastāv lauksaimnieciskās darbības ierobežojumi Natura 2000 LIZ zemei, nevar piekrist Natura 2000 LIZ finansējuma pārvešanai uz Natura 2000 mežiem.

- *A.Briedis (LDF)* ierosina gadījumā, ja pietrūktu finansējums apakšpasākumam „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos”, tad Natura 2000 LIZ iepriekš paredzēto finansējumu varētu pārdalīt šim apakšpasākumam, bet tā kā šobrīd nav skaidri zināma apakšpasākuma mērķa teritorija, jautājums būtu izskatāms vēlāk.

- *I.Āboliņš (LAD)* informē, ka praktiski visas pļavas, kas ir Natura 2000, ir arī bioloģiski vērtīgie zālāji, kurus nedrīkst uzart.

- *A.Lapiņš (ZM)* norāda, ka vienīgais lauksaimnieciskās darbības ierobežojums – uzaršanas aizliegums – tiks kompensēts zaļināšanas ietvaros, līdz ar to šobrīd nav pamatojuma Natura 2000 LIZ maksājumu ieviešanai.

- *P.Lakovskis (LVAEI)* norāda, ka LAP mērķa virzienos pēc pašreizējā finansējuma sadalījuma nav pamatojuma, kāpēc 70% vides saglabāšanas finansējuma tiek novirzīti ūdens kvalitātes prioritātei. Būtu jādiskutē arī par kritērijiem.

- *G.Norkārklis (LBLA)* uzskata, ka nevar vienādi pielietot standarta izlaidi (SI) bioloģiskajiem un konvencionālajiem lauksaimniekiem (līdz ar to minimālie sliekšņi bioloģiskajiem būtu grūti sasniedzami). Uzsver, ka būtu jābūt prasībai rugājos nelietot augu aizsardzības līdzekļus.

- *A.Briedis (LDF)* ierosina samazināt lopu blīvumu MLA bioloģiski vērtīgajiem zālājiem uz 0.3, jo citādi tiek izslēgta virkne bioloģisko zālāju apsaimniekotāju.

- *I.Āboliņš (LAD)* uzsver, ka nepieciešams sabalansēt administrēšanas sistēmas sarežģītību, sekas – vēlāka atbalsta izmaksāšana.

- *M.Cimermanis (LLKC)* akcentē jautājumu par aktīvā lauksaimnieka statusu. Vai ir skaidrs definējums šim terminam, vai ir saņemti EK komentāri, vai šī pati definīcija tiek piemērota arī jaunajiem lauksaimniekiem? Vienlaicīgi uzdod jautājumu EK pārstāvjiem, vai EK skatījumā definīcijas ieviešanai var noteikt minimālo dzīvnieku blīvumu un/vai minimālos ieņēmumus.

c) Meliorācijas sistēmas

(S.Sproģe, I.Ivaščenko, A.Briedis, A.Balode, R.Ignāte)

- *S.Sproģe (LPS)* norāda, ka nav saprotams, kāpēc LAP projektā meliorācijas sistēmu rādītājiem ievērojami palielināta vērtība - km skaits, bet finansējums palielināts tikai divas reizes. Meliorācijas sistēmu ierīkošanai un rekonstrukcijai arī pašvaldību un pašvaldību nozīmes meliorācijas sistēmām (līdzīgi kā paredzēts valsts un valsts nozīmes meliorācijas sistēmām) jābūt 100% atbalsta intensitātei.
- *I.Ivaščenko (VARAM)* norāda, ka ERAF finansējumu var izmantot plūdu problēmas risināšanai, bet nav iespējams atbalstīt meliorācijas sistēmu rekonstruēšanu.
- *A.Briedis (LDF)* ierosina papildināt pasākumu aprakstu arī ar citiem videi draudzīgiem pasākumiem meliorācijas sistēmu rekonstrukcijai un renovācijai, kam piemēro paaugstināto atbalsta likmi 10% apmērā, piemēram, meliorācijas sistēmu grāvju līkumošanai un/vai grāvju šķēršprofila maiņai (divpakāpju grāvju izveide) un regulējošās drenāžas ierīkošanai.
- *A.Balode (LSA)* norāda, ka meliorācijas sistēmu ierīkošanas darbi ir dārgi, tāpēc aicina atbalstīt arī pašu darbu.
- *R.Ignāte (ZSA)* ierosina samazināt atbalsta intensitāti uz 50%, lai paplašinātu atbalsta saņēmēju loku.

d) Ieguldījumu materiālajos aktīvos, Ražotāju grupas

(E.Gunika, P.Lakovskis, R.Ignāte)

- *E.Gunika (LLKA)* aicina atbalstīt arī dzelzceļu pievadu izbūvi, nepieciešamais finansējums 5 milj. EUR. Lūgums pārbaudīt pasākuma aprakstu, lai būtu skaidri saprotams, ka 2 mlj. EUR ierobežojums neattiecas uz kooperatīviem, jo tiem max. atbalsta griesti ir 8 mlj. EUR. Ierosina samazināt atbalsta intensitāti Ražotāju grupām no 10% uz 5%, vai, precizējot redakciju, noteikt atbalstu "līdz 10%" u.t.t. Līdzšinējais atbalsts pierādījis, ka arī 5% kompensācija ir bijusi gana stimulējoša attīstībai.
- *P.Lakovskis (LVAEI)* iesaka ierobežot atbalsta koncentrēšanos lielajās saimniecībās un atsevišķos sektoros, kuri ir spējīgi patstāvīgi attīstīties un kuri nodrošina mazu darbavietu skaitu, piemēram, graudkopībā.
- *R.Ignāte (ZSA)* lūdz precizēt pasākuma aprakstu, norādot, ka papildus atbalsta intensitāte zālējumiem būtu attiecināma tikai uz būvniecības investīcijām.

e) Mežu pasākumi

(E.Gunika, A.Muižnieks)

- *E.Gunika (LLKA)* norāda, ka lauksaimnieki neatbalsta LIZ apmežošanu, bet iepriekšējās vienošanās ietvaros bija nosacījums, ja šāds pasākums ir tad tikai komplektā ar meža kopšanu, šis nosacījums no LAP zudis. Svarīgi, lai atbalsta pretendents būtu meža zemes īpašnieks, bet ne mežu kooperatīvi. Atbalsta intensitātes likmēm būtu jābūt samērīgākām.
- *A.Muižnieks (LMĪB)* nesaredz bažu pasākuma īstenošanā, jo kopš 2004.gada tikai 12 000 ha apmežoti un arī šobrīd pasākuma ietvaros tiek runāts tikai par robežplatību apmežošanu, līdz ar to nav riska saistībā ar lielu platību apmežošanu.
- *B.Rotberga (VMD)* aicina iekļaut arī citos LAP mežu pasākumos nosacījumu par stādāmo materiālu.

f) Leader pieeja

(V.Kudiņš, A.Hauka, A.Krauze, S.Sproģe)

- *V.Kudiņš (LLF)* ierosina, ka LEADER pasākumā, kas saistītas ar vietējās ekonomikas veicināšanas iniciatīvām, būtu jāatbalsta arī apmācības kā attiecināmās izmaksas. LLF ierosina pārskatīt LEADER pieejas indikatīvo finansējumu, ievērojot iespēju VRG izstrādāt kvalitatīvas uz iedzīvotāju vajadzībām balstītas attīstības stratēģijas. Ierosinājums atbalsta

intensitātes privātā labuma projektiem palielināt no 60% līdz 70%. Teritoriju aktivizēšanai un administratīviem izdevumiem VRG var izmantot līdz 15% finansējuma, bet LLF ierosina to palielināt līdz 20%, ņemot vērā, ka ELFLA ir vadošais fonds.

- *A.Hauka (LZF)* aicina mājražotājiem un mazajām saimniecībām atbalsta intensitāti palielināt līdz 70%. Nepietiekamā finansējuma dēļ nav iespējams īstenot projektus. Priekšlikumu par atbalsta intensitātes palielināšanu privātā labuma projektiem atbalsta: *A.Krauze (LOSP), V.Kudiņš (LLF), S.Sproģe (LPS)*.

Nolemj:

3.3.1. ZM š.g. 12.februrārī rīkot sanākumi par Natura 2000 maksājumiem, pieaicinot LAD, ZSA, LSA un LLKA pārstāvjus.

3.2. Izvērtēt LPS priekšlikumu par 100% atbalsta intensitāti pašvaldību īpašumā esošu un pašvaldību nozīmes meliorācijas sistēmu ierīkošanai un rekonstruēšanai, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar PKC, VARAM, LPS, FM, un izvērtējot kontekstā ar ERAF.

3.3.3. Piešķirt papildus atbalsta intensitāti aktivitātēm, kas saistītas ar videi draudzīgām darbībām meliorācijas sistēmu rekonstrukcijā un renovēšanā.

3.3.4. Izvērtēt iespēju attiecināt pašu darbu kā attiecināmas izmaksas meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas un renovēšanas projektos.

3.3.5. Precizēt atbalsta saņēmējus meža pasākumos (meža zemes īpašnieki).

3.3.6. Izvērtēt iespēju atbalstīt priekšlikumu par dzelzceļa pievadu izbūvi pasākumā „Ieguldījumi materiālajos aktīvos”.

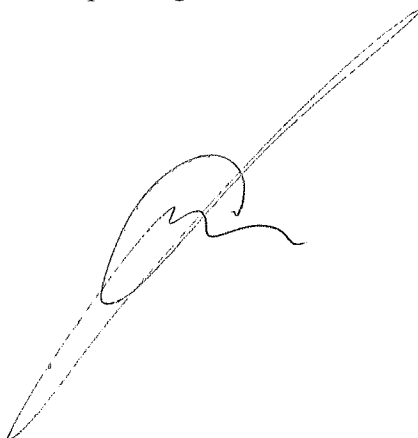
3.3.7. Precizēt pasākuma „Ražotāju grupu un organizāciju izveide” aprakstu, precizējot nosacījuma redakciju ar norādi "līdz 10%”.

3.3.8. Pasākumā „Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi” papildināt sadaļu par atbalsta veidu un apjomu ar atbalsta saņēmējiem „lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām”.

4. Sēdes noslēgums

A.Lapiņš sēdi pasludina par slēgtu.

Priekšsēdētājs

A.Lapiņš

Protokolēja

J.Travina